

Tematické okruhy pro ústní část státní závěrečné zkoušky (navazující magisterské studium) oboru Učitelství ruského jazyka

Student u ústní části státní závěrečné zkoušky předkládá seznam přečtené literatury.

Lingvistická část státní závěrečné zkoušky probíhá ve studovaném jazyce.

Současný ruský jazyk a didaktika vyučování ruského jazyka se zřetelem ke kompetencím obecně učitelským a prakticky výukovým

Skládá se ze tří tematických okruhů:

a) Praktická ruština

Komplexní jazyková zkouška ověřující praktickou znalost ruštiny odpovídající úrovni C2 Evropského referenčního rámce pro jazyky. Zkouška zahrnuje gramatický test, samostatný písemný jazykový projev na stanovené téma a překlady krátkých odborných (popř. uměleckých) textů z ruštiny do češtiny a naopak (vše hodnoceno komisí). Klauzurní práce trvá 4 hodiny.

b) Didaktika vyučování ruského jazyka

Student prokáže znalost teoretických východisek didaktiky cizích jazyků, tj. didakticko-metodických koncepcí, a pochopení principů transformace oborových poznatků do vzdělávacích obsahů. Student dále prokáže schopnost samostatného rozhodování při výběru strategií, metod, prostředků pro dosažení konkrétních vyučovacích cílů při výuce ruštiny jako cizího jazyka v českém prostředí.

V tomto okruhu student/ka představí a obhájí své učitelské portfolio, jehož obsah (včetně pracovních listů a jiných materiálů) reflektuje vývoj studenta/ky jakožto budoucího učitele ruštiny.

c) Jazykový systém ruštiny

Student prokáže bezpečnou znalost všech konstitutivních složek jazykového systému ruštiny v synchronní perspektivě. Student prokazuje základní orientaci v aktuálním stavu lingvistického výzkumu.

DIDAKTIKA VYUČOVÁNÍ RUSKÉHO JAZYKA

1. Místo ruského jazyka ve vzdělávacím systému České republiky. Moderní vzdělávací trendy ve výuce ruštiny jako cizího jazyka. Kompetenční model vzdělávání.
2. Úrovně znalosti ruštiny podle SERR. Hlavní požadavky RVP a SERR pro

znalost ruštiny jako druhého cizího jazyka na středních školách. Příprava studentů na maturitní zkoušku.

3. Učitel ve výuce ruského jazyka. Kompetence učitele. Učební styly, strategie, učební techniky.
4. Metody výuky ruštiny jako cizího jazyka. Klasifikace metod. Volba metod.
5. Motivace žáků k učení. Interaktivní výukové metody. CLIL. Volba metod.
6. Typy hodin cizího jazyka. Struktura hodiny. Cíl a obsah hodiny.
7. Vzdělávací prostředky. Učebnice a další výukové materiály ve výuce ruštiny jako cizího jazyka. Komparativní analýza učebnic. Tvorba vlastních výukových materiálů.
8. Jazykové prostředky a řečové dovednosti.
9. Osvojení azbuky. Pravopis ve výuce ruštiny jako cizího jazyka.
10. Metody výuky fonetiky ruského jazyka. Systém cvičení.
11. Metody výuky slovní zásoby ruského jazyka. Systém cvičení.
12. Metody výuky gramatiky ruského jazyka. Systém cvičení.
13. Poslech ve výuce ruštiny jako cizího jazyka. Systém cvičení.
14. Mluvení ve výuce ruštiny jako cizího jazyka. Systém cvičení.
15. Psaní ve výuce ruštiny jako cizího jazyka. Systém cvičení.
16. Čtení ve výuce ruštiny jako cizího jazyka. Systém cvičení. Práce s textem. Adaptace textu.
17. Kontrola znalostí a dovedností. Práce s chybou. Testování. Hodnocení a sebehodnocení.
18. Interkulturní kompetence ve výuce ruštiny jako cizího jazyka.
19. Digitální technologie ve výuce ruštiny jako cizího jazyka. Přehled aplikací pro tvorbu učebních materiálů a testování znalostí studentů.

JAZYKOVÝ SYSTÉM RUŠTINY

1. Фонетическая система русского языка (в сравнении с чешским языком). Интонация.
2. Графематика русского языка (в сравнении с чешским языком).
3. Грамматические категории имен существительных, способы их выражения и функционирования.
4. Парадигма именных частей речи.
5. Степени сравнения имен прилагательных и наречий, функционирование полных и кратких форм прилагательных.
6. Грамматические категории глаголов, способы их выражения и функционирования.
7. Парадигма глагола.

8. Синтагма, простое предложение, предложение.
9. Члены предложения. Простое предложение.
10. Предложение и текст.
11. Системные отношения в лексике.
12. Структуралистская и когнитивная лексическая семантика.
13. Лексика русского языка, пути ее пополнения.
14. Полисемия. Синонимы, антонимы, омонимы, паронимы.
15. Лексикография русского языка, словари, структуры словарных статей.
16. Словообразование в русском языке: деривация, словосложение, аббревиация, конверсия и т.д. Словообразовательные средства и их продуктивность.
17. Содержание и основные задачи стилистики. Функциональные стили русского языка.
18. Фразеология русского языка.
19. Прагматика русского языка: основные вопросы. Речевые акты. Вежливость.
20. Языковая картина мира.
21. Социолекты русского языка.
22. Актуальные аспекты развития русского языка.